

Jesper Brochmands prædiken juledag

Taler

Jesper Brochmand
Biskop

Omstændigheder

Prædikentekst

Lukasevangeliet kapitel 2, vers 1-14

Dette er et uddrag af prædikenen.

1 **Evangelium paa Christi Fødsels Dag.**

Luc. 2. Cap. 1-14. v.

5 Men det begav sig i de Dage, at en Befalning udgik fra Keyser Augustus, at al Verden skulde beskrives. (Denne Beskrivelse var den første, som skede, der Cyrenius var Landherre i Syrien.) Og alle gik at lade beskrive sig, hver til sin egen Stad. Men Ioseph gik ogsaa op af Galilæa, af den Stad Nazareth til Iudæa, til Davids Stad, som kaldes Bethlehem, fordi hand var af Davids Huus og Slægt; at
10 lade beskrive sig med Maria sin trolovede Hustru, som var frugtsommelig.

Men det skede, som de vare der, blev Tiden fuldkommen, at hun skulde føde. Og hun fødte sin Søn den Førstefødte, og svøbte ham, og lagde ham i en Krybbe; thi de havde intet Rum i Herberget. Og der vare Hyrder i den samme
15 Egn, som holde Nattevagt over deres Hiord. Og see, HErrens Engel stod over dem, og HErrens Klarhed skinnede om dem, og de frygtede saare. Og Engelen sagde til dem: frygter ikke; thi see, jeg forkynder eder en stor Glæde, som skal vederfares alt Folket. Thi eder er i Dag en Frelsere fød, som er Christus, HErren i Davids Stad. Og det skal I have til Tegn: I skal finde et spædt Barn svøbt,
20 liggendes i en Krybbe. Og strax var med Engelen en himmelske Herskares Mangfoldighed, som lovede Gud, og sagde: Ære være Gud idet Høyeste, og Fred paa Iorden, og i Mennsker en Velbehagelighed.

Kommer, I Guds Børn, og begræder Verdens Uagtsomhed i at tage imod IESum
25 Christum, Verdens Frelsere og Kongernes Konge. See nu fuldkommes det, som Esaias C. 1, 3. klarligen siger: En Oxe kiender sin Eyermand, og et Asen sin

Herres Krybbe, men Israel kiender det ikke, og mit Folk forstode det ikke. See, nu maae man vel sige med Propheten Ieremias C. 8, 7. Storken i Luften kiender sin bestemte Tiid, og Tranen og Svalen vare paa den Tiid, som de skulle komme; men HERrens Folk kiender ikke HERren.

See, nu gaaer det for sig, som Iohannes i Evangelio C. 1,10. 11. veemodeligen taler: Ordet var i Verden, og Verden er gjort ved Ordet, og Verden kiendte ham ikke, hand kom til sine egne, og hans egne annammede ham ikke. Giver Agt paa Verdens Fyrster, hvor lidet eller aldeles intet de tænke paa IESu, og paa hans herlige og hellige Fødsel til Verden. Paa den Tiid, der IESus fødtes, da begav det sig, at der udgik et Bud fra Keyser Augustus, at al Verden skulde beskrives til Skat. Augustus, den Romerske Keyser, tænker paa Verden, paa Liggendefæ at samle i Verden, paa Skat og Tynge at legge Meniskene paa i Verden. Hand tænker intet paa det, der staaer i Ps. 2, 10. c. Og nu, I Konger! lader eder undervise, lader eder tugte, I Dommere paa Iorden!

Tiener HERren med Frygt, glæder eder med Bævelse. Kysser Sønnen, at hand ikke blivervred, og I omkomme paa Veyen; thi hans Vrede skal snarlig optændes. Men salige ere alle de, som troe paa ham. Hand tænker intet paa det Daniel sagde, der hand udtolkede Nebucadnesar den Drøm om de fire Monarchier thi der hand havde berettet, hvorlede derene Monarchie efter det andet skulde undergaae, setter hand dette derhos: Men Gud af Himelen skal oprette et Kongerige, som ikke skal ødelegges evindeligen, og hans Kongerige skal ikke kome til et andet Folk.

Det skal sønderslaae og endeligen ødelegge alle disse Kongeriger, men dette skal blive ved evindelig, Dan. 2, 44. Hand tænker intet paa Christi Advarsel, Matth. 6, 19. 20. I skulle ikke samle eder Liggendefæ paa Iorden, som Rust og Møl fortærer, og der som Tyve kand igienembryde og stiele dem. Men samler eder Liggendefæ i Himmelen, der som hverken Møl, og ey Rust fortære dem, der som Tyve ikke igiennembryde og ey stiele. Hand tænker ikke udi denne hans Vælde paa disse HERrens Ord i Ps. 82, 6. 7. Ieg haver sagt, I ere Guder, og allesammen den Høyestes Børn; men I skulle døe som Mennsker, og som Tyranner forfare og gaae til Grunde.

Saa langt er det fra, at Keyser Augustus af Christi Tilkommelses Nærværelse lader sig bevæge til Mildhed og Miskundhed; at mere denne Beskrivelse til Skat erden allerførste, og skede, der Cyrenius var Landsherre i Syrien. Saa gaaer det til,

og saaledes haver det altid gaaet til i denne onde Verden, at, jo nærmere Guds og IEsu Rige er kommen til Mennisken, jo mere trænger Modgang og Bedrøvelse sig ind paa Guds Børn. See til det Iødiske Folk i Ægypten, der HERren havde sagt til Folket ved Mosen 2 Bog 3, 17. og C. 5, 1. rc. Jeg vil udføre eder af den

70 Ægyptiske Elendighed; jeg vil indføre eder i det Land, som flyder med Melk og Honning, da begynder Plagen og Bedrøvelsen først at tage ret til.

Thi der Pharaos hører HERrens Villie, om sdet Isaelitiske Folk at lade løs af Ægypten, da bliver hand optændt med Vrede, og siger: see, Folket formeres, og I

75 lade dem hvile af deres Tyngsel. Lader Arbeidet blivetungt over dem, at de have nok at gjøre, saa de ikke forlade sig paa løgnagtige Ord. Hvorfor Israels Børn blive ilde tilfreds med Moses og Aaron, og sige: HERren see paa eder, og dømme, at I have gjort os saa ilde lugtendes for Pharaos og hans Tienere, at faae dem Sverdet i Haanden, at ihjelslaae os, 2 Mos. 5, 21.

80 Saa gaaer det og til, der IEsus, Verdens Frelsere, skal fødes til Verden. Israels Børn havde forhaabet, at, naar Christus skulde fødes, da skulde det fuldkommes, som HERren haver sagt, HERren skal give dine Fiender slagne for dig, som sette sig op imod dig; ad een Vey skulle de komme imod dig, og ad syv

85 Veye skulde de flye for dig. Alle Folk paa Iorden skulle see, at du est kaldet efter HERrens Navn, og de skulle frygte for dig.

HERren skal gjøre dig til Hoved, og ikke til Halen; du skalt allene være over, og ikke under. 5 Mos. 28, 13. Saadanne Tanker havde Iøderne om Christi Rige;

90 men see, det gaaer langt anderlede til. Iøderne ere ikke Hoved, men Hale, ere ikke Regentere, men Underdanere;

hver af dem maae gaae og lade sig beskrive til Skat, hver til sin Stad. Hvor ere de store og stattelige Løfter, som HERren havde gjort om den glædelige Tiid, paa

95 hvilken Messias skulde komme? see, her maae hver Iødisk Mand gaae hen at lade beskrive sig til Skat; hver maae sukke og sørge under Trældommens Aag og Byrde.

Er dette det herlige Løfte, som HERren havde gjort Israels Børn, naar Christus skulde komme, sigende Es. 66, 13. 14. Som en Moder husvaler en, saa vil jeg

100 husvale eder, og I skulle faae Husvalelse i Ierusalem. Og I skulle dette see, og eders Hierte skal glæde sig, og eders Been skal grønnes som Græsset; og da skal HERrens Haand kiendes hos hans Tienere, og hand skal blive vred paa sine

105 Fiender. Men agter her, I Gud Børn, hvorledes Verden og Verdens Gods ikke
mindre forblinder Iøderne end Keyser Augustus. Thi ligesom Keyser Augustus
tænke paa intet andet, end paa Skat. Saa tænker Iøderne paa intet andet, end paa
Befrielse fra Skat og Tynge. De tænke ikke saa meget paa Befrielse fra Synd, fra
Døden, fra Dievelen, fra Helvede, som paa Befrielse fra Skat og Tynge, som
110 Keyser Augustus dem paalegger.

O elendige Mennisker! vide I ikke, I Iøder, at naar IEsus Christus, eders og den
gandske Verdens forlovede Frelser, skal komme, da skal Spiret og Herredømmet
være tagen fra eder? Havde ikke eder Fader Iakob, den hellige Patriark saaledes
115 spaaet og sagt paa sit Yderste: Spiret skal ikke tages fra Iuda, førend Siloch eller
Messias kommer, 1 Mos. 49, 10. Kommer nu, I Iøder, og siger: nu have vi at
vente Iesum, den forlovede Frelser. Spiret er bortagen fra Iuda; vi ere nu under
fremmed Herskab, vi vandre nu hver af sin Stad, at lade os beskrive til Skat.

120 Men saadant tænke ikke Iøderne paa; alle have Øynene henvendte til Keyseren,
som lader skrive Skat. Ingen tænker paa Messia's Tilkomst. Saaledes forholdt sig
ikke i gamle Dage Abraham, der længtes efter at see IEsu Tilkomelses Dag.

Saaledes forholdt sig ikke heller Iakob, hvilken, der hand paa sin sotte Seng
125 tænker paa IEsu Tilkomst, siger hand: HERre, jeg bier efter din Salighed.
Tænker, hvor inderlig eders Forfædre raabte, sukkede og sagde: ach! at du vilde
sønderbryde Himmelen, og du vilde fare ned til os. Nu hand er paa Veye at
kome til eder, tænke I ikke paa ham, meget mindre berede I eder til, at tage imod
ham. Men, du Guds Barn, giv Agt paa, hvorledes hverken Keyserens Bud og
130 Befalning om Skat, ey heller Iødernes Utaknemmighed og Vantro kunde
hindre HERrens Løftes Fremgang, om IEsu Christi Fødsel.

Det maae alt skee, som skrevet staaer Esa. 46, 10. Mit Raad skal staae fast, og ieg
vil gjøre alt det, som mig behager. HERren havde sagt til David 1 Krøn. 17, 11.
135 Og det skal skee, at naar dine Dage ere ude, at du gaaer bort med dine Fædre, da
vil jeg opvække din Sæd efter dig, som skal være af dine Sønner, og jeg vil
stadfæste hans Stoel evindeligen. Ieg vil være ham en Fader, og hand skal være
mig en Søn, og jeg vil ikke vende min Miskundhed fra ham; og jeg vil sette ham i
mit Huus, og i mit Kongerige evindeligen.

140

Hvad synes eder, I Guds Børn, monne Keyser Augustus kunde gjøre HERrens
Ord til intet? det skal endnu hede, som der staaer i Ps. 2, 1. c. Hvorfore

forsamles Hedningerne, og hvi tænker Folket saa forfængelig? Kongerne i
145 Landet reise sig op, og Herrerne raadslaae tilsammen, imod HERren og hans
Salvede. Lader os sønderrive deres Baand, og kaste deres Reeb fra os.

Men den, som boer i Himmelen, leer ad dem, og HERren bespotter dem. Thi
enddog Ioseph af Galilæa, af den Stad Nazareth, maae efter Keyserens Bud og
150 Befalning reyse til Iødeland, til Davids Stad, som kaldes Bethlehem, fordi hand
var af Davids Huus og Slægt, at hand skulde lade sig der beskrive til Skat, med
Maria sin trolovede Hustrue, som var frugtsommelig; saa bliver derfor HERrens
Løfte ikke ude, som hand havde gjort David om den evige Konge, der skulde
155 komme af hans Afkom; men der alting synes at stride imod det Løfte om den
evige Konge af Davids Slægt: da kommer Tiden, at Maria skulde føde. Agter, I
Guds Børn, Guds underlige Raad, og betænker det, som HERren haverladet sige
hos Propheten Esaias C. 55, 8. 9. Mine Tanker ere ikke som eders Tanker, og
eders Veye ere ey heller som mine Veye.

160 Thi som Himelen er Høyere end Iorden, saaere mine Veye høyere end eders
Veye, og mine Tanker end eders Tanker. Keyser Augustus gjør Davids Huus
skatskyldig; tvinger ved sin Befalning Ioseph og Maria, atforføye sig til
Bethlehem. Men HERrens Veye ere ikke som Menniskens Veye. Alt saadant
skeer, og det mod al Keyserens Tanke og Forhaabning, at HERrens Løfte om
165 den evige Konge af Davids Huus kandfuldkomes. Thi see, nu er Spiret taget fra
Iuda, og det efter Iakobs Spaadom, til etVidnebyrd, at den evige Konge af
Davids Slægt var forhaanden. See nu er Maria i Bethlehem, der at føde sin Søn,
at det skulde fuldkomme, som sagt var ved Propheten Michæas, C. 5, 1. Og du,
Bethlehem iIudæ Land, est ingenlunde den mindste iblant Iudæ Fyrster; thi af
170 dig skal udgaaeen Fyrste, som skal føde mit Folk Israel, og hans Udgang er af
Evigheden. Saa ville vi da sige med Esaias C. 46, 10. HERren Raadstaaer fast.

Vi ville synge med David Ps.135, 6. HERren gjorde alt hvad hand vilde i
Himelen og paa Iorden. Vi ville sige med Paulus Rom. 9, 19. Hvo haver nogen
175 Tiid kundet staaet HERrens Villie imod? Gud havde saaledes trøstet vore første
Forældre:Qvindens Sæd skal sønderknuse Slangens Hoved. Og at man kunde
vide, hvordan det skulde have sig med denne Qvindens Sæd, da havde HERren
ladet sige ved Esaia, C. 7.14. til Achas: HERren skal selv give eder etTegn: see,
Iomfruen er frugtsommelig, og føder en Søn, og du skalt kalde hans Navn
180 Immanuel.

Og at ingen skulde kunde tvivle, at denne Iomfruens Søn skulde fødes efter Løfterne af David Stamme, da havde HERren udsendt sin Engel Gabriel til en
185 Iomfru, som var trolovet en Mand, med Navn Ioseph, af Davids Huus, og lader hende sige: see, du skalt kalde hans Navn IESus; hand skal blive stor, og kaldes den Høyeste Søn, og Gud HERren skal give ham Davids sin Faders Stoel, og hand skal være en Konge over Iakobs Huus evindeligen, og der skal ikke være Ende paa hans Kongerige.

190

See, nu fuldkommes Løftet: og Maria føder sin første Søn, og svøber ham i Klude, og legger ham i en Krybbe; thi de havde ellers intet Rum i Herberget. Kommer nu, I Guds Børn, og siger i Hierte, Siel og inderste Aand med David af Ps. 8, rc. HERre, vor Regentere, hvad er et Menniske, at du tænker
195 paa ham, og et Menniskens Barn, at du besøger ham? Du skalt lade ham være forladt en liden Tiid, men du skalt igien krone ham med Ære og Prydelse. O! vist haver du vor Gud tænkt paa os, og saaledes haver du vor Gud og Regentere tænkt paa os, at vi derpaa ikke noksom kunde forundre os. See, Ordet er bleven Kiød; see, Gud er aabenbaret i Kiødet; see Guds Søn er bleven ligesaa nær
200 deelagtig i Kiød og Blod, som andre Børn.

Lader os gaae til Gud Fader, og sige til ham: saa haver du gode Gud Fader elsket Verden, at du haver givet os din eenbaarne Søn, at hver den, som troer paa ham, skalikke fortages, men have det evige Liv. Lader os sige til den gode Gud Fader:
205 haver du givet os din egen Søn; hvorledes skulde du da ikke ogsaa naadeligen give os alle Ting med ham? Lader os gaae til den gode IESus Christus, den eenbaarne Guds Søn, og sige: HERre IESu, som est af Gud sat til en Arving over alle Ting; du som gjorde Verden; du som est Guds Herlighed Glands, og hans Væsens rette Billede; du som bær alle Ting med dit kraftige Ord; see, her svøbes
210 du for min skyld i ringe Klude.

See, du henlegges som et Beest i en Krybbe; see, derer intet Rum for dig i Herberget. Ach! Hvad vil jeg herligen klæde mig, efterdi du svøbes i Klude? Ach! hvad vil jeg skatte Verden ringe, efterdi derudi er ingen Plads og intet Herberg
215 til dig? Vend dig, mit Hierte, fra al Verdens Herlighed, og henvend dig til IESu, Guds eenbaarne Søns, Uselhed. Bort, du rige Mand, med dit Purpur, og dine kostelige Linklæder. Bort Herodes med dine kongelige Klæder.

Bort Dronning Bernice med din Bram og overdaadige Pragt .Ieg vil beskue
220 Guds Søns Tilstand, nu hand fødes til Verden, og sige efter den Guds Mands

Pauli Underviisning 2 Cor.8, 9. I kiende vor HERre IESu Christi Naade, at hand for eders skyld er bleven fattig, der hand var riig, at I ved han Fattigdom skulde blive rige. Nu, Gud være lovet, veed jeg, hvor jeg skal søge Riigdom imod min
225 Fattigdom.

Naar døden er forhaande, at det skal gaae med mig, som Iob sagde om sig: nøgen kom jeg af min Moders Liv, og nøgen skal jeg fare her fra igien;naar Armoden og Elendigheden saaledes tilslaae mig, at mine Venner komme
230 ligesom Iobs Venner, at have Medynk med mig, og at trøste mig; og de løfte deres Øyne op langt fra, og kiende mig ikke, opløfte deres Røst, og græde, og hver af Sorg river sin Kiortel sønder, og kaster Støv paa sit Hoved mod Himmelen, og sidder paa Iorden, og taler intet, fordi at Pinen og Elendigheden er stor; see, da vil jeg gaae til dig, o IESu! og søge Raad og Riigdom hos dig.

235 Thi du est fød nøgen, at du med din Retfærdigheds Kiortel og Kaabe skulde tildække mig; du est henlagt foragtelig i Krybben, atdu i de evige Boliger skulde indtage mig; der var intet Rum i Herberget for dig, at der skulde være en evig blivende Sted i Himmerig for mig. Hver gang da, Herre IESu, jeg seer min
240 Nøgenhed, saa vil jeg tænke paa dig, og efterfølge dette Raad, som du Aab. 3,18. saaledes haver givet mig: jeg raader dig, haver du, HERre Iesu, sagt til mig, at du køber af mig hvide klæder, at du kand føre dig udi, at din Nøgenheds Skam skal ikke aabenbare.

245 Saa vil jeg da favne dig, HERre, med et glad Hierte og stadig Troe, og sige til Gud: see, min Gud, hvorledes jeg er klædt. Ieg haver favnet og fattet IESum; jeg haver iført mig ham; hand erdet rette, hvide, herlige og hellige Klædebon, med hvilket jeg vil for Guds Øyne og Ansigtaabenbare. Min egen Retfærdighed, allemine egne Gierninger, i hvor høye og hellige de kunde synes, er intet andet
250 end nogle ringe Klude, og et besmittet Klæde, eftersom Propheten Esaias 64, 5. haver sagt: al vor Retfærdighed er som et besmittet Klæde; men, HERre IESu, naar jeg i inderste Aand haver ved Troen fattet dig, som ersvøbt i disse ringe Klude, og henlagt foragtelig i Krybben, da skal det i mig fuldkommes, som skrevet staaer hos Propheten Esaias C. 61, 10. Hand førde mig i Saligheds
255 Klæder, og hand klædde mig med Retfærdigheds Kaabe.

Naar du Guds Barn paa denne Maade gudeligen beskuer den HERre IESum, som er svøbt udi Klude, og henlagt i Krybben, da skal det skee dig, som der vederfores Hyrderne paa Marken, som hos Faarestierne vogtede deres Hiord om

natten; til hvilke HERRens Engel traadde, og hvilke HERRens Klarhed omskinnede; og enddog de frygtede sig saare, saa hørde de dog af Engelen denne Trøst; frygter eder ikke; see, jeg forkynder eder en stor Glæde, som skal vederfares alt Folket; thi eder er i Dag en Frelsere fød, som er den HERR

265 Christus, i Davids Stad: og dette skulle I have til et Tegn: I skulle finde Barnet svøbt i Klude, og liggende i en Krybbe.

Hvo der nu fatter og favner den HERR IESum i Troen, og elsker ham, endog hand er henlagt i de ringe Klude, og med Hyrderne tager vare paa sit Kald og

270 Embede, til ham holder sig de hellige Engle i Liv og Død. Thi saa staaerskerskrevet Ps. 91, 13. 14. Hand haver befalet sine Engle om dig, at de skulle bevare dig paa alle dine Veye, og de skulle bære dig paa Hændene, at du skalt ikke støde din Fod paa nogen Steen.

275 Seer du ikke Englene tilforn, da skalt du vist see dem, naar det skeer dig, som det skede Lazarus, om hvilken Christus Luc. 16, 22. siger: hand døde, og Englene bare ham hen i Abrahams Skiød. Thi det skalt du fuldkommelig troe, at saa fremt du setter al din Trøst og Tilliid til IESum, som er fød for dig, og for din skyld er blevenfattig, da skal din Siel i Døden see, finde og føle, at det er sandt,

280 som Paulus Ebr. 1, 14.siger: Ere ikke Englene tienestagtige Aander, udsendte til Tieneste for deres skyld, som skulle arve Salighed?

Vær ogsaa vis paa, at dersom du fatter IESum i hans Fødsels Armod, og den med Troens Øyne daglig beskuer, og med tilbørlig Fliid, som Hyrderne her gjøre,

285 vogter paa det Embede, til hvilket Gud dig haver kaldet: da skal HERRen Klarhed omskinne dig. Den Naade skal Gud give dig, at du aldrig skal tænke af Hierte paa IESu Fattigdom, at HERRen skal jo med himmelske Høyhed, Herlighed og Klarhed i inderste Aand oplyse dig. Thi saa haver Guds Aand talet ved Paulus 1 Cor. 8, Vi, som beskue den HERR IESum i Evangelio, vi see HERRens Klarhed

290 som i et Speyl, og vi forvandles til det samme Billede fra Herlighed til Herlighed, og det ved HERRens Aand. Troe fuldkommeligen, at saa tit du tænker hierteligen paa IESum Christum, som er bleven et Meniske for dig, da forvandles dit Hierte efter Guds Billedes Klarhed.

295 Og naar Gud haver nu lang Tiid ladet sin Klarhed skinne i dit Hierte ved Evangelii Prædiken om den HERR IESu Christo, da skalt du selv omsider efter dette Liv blive end ogsaa paa Legemet saa herlig, at du skalt blive IESu Christi forklarede Legeme liig; og da skal IESu Christi Bøn til sin himmelske Fader

300 fuldkommes i dig, som saaledes lyder Ioh. 17, 24. Fader, jeg vil , at de, som du
haver givet mig, skulle være der, hvor jeg er, at de skulle see min Herlighed, som
du haver givet mig. Thi du haver elsket mig førend Verdens Grundvold blev
lagt.

305 Naar vi komme did, da skalHERrens Klarhed retteligen omgive os; thi den Stad,
som er i Himmelen, haver ikke Soel eller Maane behov. Thi Guds Herlighed
haver oplyst Staden, og Lammet erdens Lys. Og Hedningerne af dem, som
erefrelste, skulde vandre i dens Lys, og Kongerne paa Iorden føre deres Ære og
Priis til ham. Hvad vilt du nu ræddes for nogen Ting? tænk paa Engelens Ord:
310 frygter eder ikke; see, her forkyndes en stor Glæde, som skal vederfares alt
Folket. En Frelser er os fød, den HERre IESus Christus i Davids Stad.

Siig og syng med David i Ps. 27, 1. HERren er mit Lys og min Salighed, for hvem
skulde jeg frygte? HERren er mit Lives Kraft, for hvem skulde jeg grue? Siig og
315 syng af Esaias C. 41, 13. 14. Ieg er HERren din Gud, som holder dig ved din
høyre Haand, som siger til dig: frygt ikke, jeg hielper dig. Derfor frygt ikke, du
Orm Iakob, jeg hielper dig, siger HERren, og din Frelser er den Israels Hellige.

Tænk paa IESu Ord Aab. 1, 17. 18. Frygt ikke, jeg er den første og den sidste; og
320 jeg haver Helvedes og Dødsens Nøgle. Og hvor er det mueligt, atnoget
retsindigt Guds Barn kand frygte, som i tilbørlig Gudsfrygt betænker disse
Englens Ord: eder forkyndes en stor Glæde, som skal vederfares alt Folket. Lad
være, at du est en grov Syndere, og maae af Hiertet for din Synds skyld sukke og
sige: hvo vil frie mig af dette Døds Legeme? Derfor est du ikke udelukt fra dene
325 Glæde, som IESus ved sin Fødsel haver forhvervet.

Thi denne Glæde forkyndes ikke saa og hører ikke hen til et ringe Antal, eller
allene til de Retfærdige, men til alle Folk. Hør IESu Christi glædelige Ord
Matth. 11, 28. Kommer hid til mig alle I, som arbeide og ere besværede, jeg vil
330 vederqvæge eder. Hør Paulus Tit. 2, 11. Guds saliggjøende Naade er aabenbaret
for alle Mennsker. Hør Iohannes 1 Ep. 2, 2. saaledes sigende: IESus Christus er
en Forligelse for vore Synder, dog ikke allene for vore, men endogsaa for den
gandske Verden.Hvad vil du nu rædde for nogen Ting, efterdi dig er en Frelser
fød, som er Christus Davids Stad. Hvad kan Verden gjøre dig?

335

Thi saa siger din Frelser IESus Ioh.16, 33. Værer trøstige; thi jeg haver
overvundet Verden. Hvad vilt du rædde for Synden? IESus er din Frelser,

hvilken der saaledes taler til dig, Matth. 9, 13. Jeg er ikke kommen, at kalde
340 Retfærdige, men Syndere til Omvendelse. Hvad vilt du frygte for Dievelen? om
din Frelsere IESus staaer der skrevet 1 Ioh. 3, 8. Dertil er Guds Søn aabenbaret,
at hand skulde til intet giøre Dievelens Gierninger. Hvad vilt du lade dig
forstyrre af Døden og Helvede? siig og syng: Død, hvor er din Brod? Helvede,
hvor er din Seyer? men Gud være lovet, som giver os Seyer formedelst vor HÈrre
345 IESum Christum, 1 Cor. 15, 55. 57. Lof, tien, og tak du, min Siel, for saadan
Naade din Gud; gør som Englene gjorde, om hvilke Evangelisten skriver, atten
Himmelske Herskares Mangfoldighed lovede Gud og sagde: Ære være Gud i det
Høye, og Fred paa Iorden, og i Mennisen en Velbehagelighed.

350 Naar jeg tænker paa din Fødsel, HÈrre IESu, da kand jeg intet andet, end sige:
Ære være Gud: Ære være dig Gud Fader, at du haver saaledes elsket Verden, at
du haver givet os din eenbaarne Søn, at alle de, som troe paa ham, skulle ikke
fortabe, men have det evige Liv. Ære være dig IESu Christe, at du for vor skyld
est bleven fattig, der du var riig, at vi ved din Fattigdom skulde blive rige.

355 Ære være dig, du værdig Hellig Aand, du som haver aabenbaret os ,at Gud
sendte sin Søn, født af en Qvinde, og Loven underdanig, paa det hand skulde
forløse os, som vare under Loven, at vi skuldefaae Børnenes Udkaarelse, ved
hvilken Guds og IESu Aand, der sendes os i vore Hierter, vi ogsaa raabe: Abba,
360 kiere Fader. Nu veed jeg, at der er Fred paa Iorden. Gud er vel tilfreds med os;
thi dersom Gud ikke sparede sin egen Søn, men gav ham hen for os, hvoledes
skulde han ikke ogsaa naadeligen give os alle Ting med ham? Englene ere tilfreds
med os; thi om dem staaer saaledes Ebr. 1, 14. skrevet, at Englene ere tienstagtige
Aander, udsendte til Tieneste for deres skyld, som skulde arve Salighed. Vort
365 eget Hierte og Samvittighed er vel tilfreds med os; thi vi, som ere retfærdiggjorte
ved Troen, have Fred med Gud vedsvor HÈrre IESum Christum. Og dersom
endskiønt vore Hierter fordøme os, saa vide vi, at Gud er større end vore
Hierter, og kand i Christo stille vore Hierter tilfreds med os; thi alle Ting tiene
dem til gode, som elske Gud, Rom. 8, 28.

370 Lad nu saa være, at Dievelen, Verden, Helvede, og Synden giøre Anløb paa os,
det hielper intet; vi vide, at Gud haver Velbehagelighed i os Mennsker. Derfor
om her endskiønt er Sorrig, Bedrøvelse og Elendighed forhaande i Verden, saa er
det dog Trøsten, at Gud haver Behagelighed til os i Christo, og kunde vi derfor
375 gladeligen sige og synge med Paulus Rom. 8, 35. Hvo vil skille os fra denne
Christi Kierlighed? Trængsel, eller Angest, eller Forfølgelse, eller Hunger, eller

Nøgenhed, eller Fare, eller Sverd?

380 Jeg er vi paa, at hverken Død eller Liv skal skille os fra den Gud Kierlighed, som
er i Christo IESu vor HÈrre. Hvosom saaledes i dene Verden betragter med
denne Engle-Skare vor Frelseres IESu Christi Fødsel, hand skal i sin Tiid komme
i Himmeriges evige Glæde, og der med Englene paa ny synge og sige af Aab. 19,
1. Saligheden, Æren, Magten og Prisen væreHÈrren vor Gud.

385

Den Glæde give os Gud Fader, Søn og Hellig Aand, Amen.

Bønnen.

390 HÈrre Gud, himmelske Fader, vi takke dig for din store Naade og
Barmhiertighed, at du haver ladet din kiere Søn annamme vort Kiød og Blod, og
formedelst ham haver naadeligen hiulpet os fra Synden og den evige Død.

Vi bede dig, oplys vore Hierter med din Hellig Aand, at vi for saadan Naade
395 kunde være taknemmelige, og dermed trøste os i al vor Nød og Fristelse, og saa
blive evindeligen salige; formedelst den samme din kiere Søn vor HÈrre IESum
Christum, som med dig lever og regnerer i Hellig Aands Enighed, een sand Gud
fra Evighed og til Evighed, Amen.

400

Kilde

Jesper Brochmand: Huus-Postill, fra Vinterparten (1635), Dansk Sprog- og Stilhistorisk Tekstbase,
Københavns Universitet

Kildetype

Digitalt manuskript

405

Tags

Juledag, Prædiken, Prædikener fra 1600-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jesper-brochmands-praediken-juledag>

410

415